HƏDƏF KURSLARI

Tədris proqramları

WWW.İMTAHANİM.NET SINAQ İMTAHANI MƏRKƏZİ

tel: (+994) 077-555-01-21, (+994) 077-555-01-22
Bakıxanov qəsəbəsi Sakit Qocayev 36E
e-mail: info@hedef.edu.az
imtahanmerkezi@gmail.com

2026-2027-ci tədris ili üçün *Coğrafiya* fənn proqramı

X sinif
(həftəlik II və III bloklar üçün 4 saat dərs)

Ay	Həftə	Mövzu
Sentyabr	1	Coğrafiyanın predmeti, vəzifələri, sahələri, digər elmlərlə əlaqəsi. Coğrafiya elminin tədqiqat metodları
	2	**Yer səthinin təsviri.** Plan, planaalma və onun növləri. Miqyas və miqyasa aid məsələ həllərinin izahı.
	3	Şərti işarələr. Üfüqün cəhətlərinin təyini. Kompas və Azimut (Azimut və cəhətlərin təyininə aid məsələ həllərinin izahı).
	4	Xəritələr, onların təsnifatı, təsvir üsulları və ümumiləşdirmə (generalizasiya). Qlobus. Kartoqrafik tədqiqat metodları. Kartoqrafik proyeksiyalar
Oktyabr	1	Relyefin təsviri. Topoqrafik xəritələr. Horizontallar. Horizontallara aid məsələ həllərinin izahı.
	2	Coğrafi koordinatlar. Xəritələrdə məsafələrin və sahələrin hesablanması..
	3	**Yer səma cismidir.** Günəş sistemi planetləri, planetlərin qruplaşdırılması. Yer planeti, Yerin peyki – Ay.
	4	Yerin öz oxu ətrafında hərəkəti və onun coğrafi nəticələri. Yerli və Qurşaq vaxtı. Saat qurşaqlarına aid məsələ həllərinin izahı.
Noyabr	1	Yerin Günəş ətrafında hərəkəti və onun coğrafi nəticələri. İşıqlanma qurşaqları.Qütb gecə və gündüzlərinin yaranması. Günəşin yerə təsiri.Günəş şüalarının düşmə bucağının hesablanması.
	2	**Litosfer** .Yerin qabığının inkişaf tarixi. Yerin daxili quruluşu. Süxurlar. Materiklərin formalaşması.Litosfer tavaları.
	3	Geosinklinallar və platformalar. Dağəmələgəlmə mərhələləri.
	4	Vulkan, zəlzələ və qeyzerlərin yaranması. Endogen və ekzogen proseslər.
Dekabr	1	Dağlar. Düzənliklər. Okean dibinin relyefi
	2	Azərbaycanın geoloji quruluşu. Azərbaycan Respublikasının relyefi.
	3	Azərbaycanın endogen və ekzogen relyef formaları.Azərbaycan Respublikasının faydalı qazıntıları və mineral suları
	4	Avropanın relyefi. Asiyanın relyefi. Şimali Amerikanın relyefi. Cənubi Amerikanın relyefi. Afrikanın relyefi. Avstraliyanın relyefi.
Yanvar	1	Tətil
	2	**Atmosfer**. Atmosferin əhəmiyyəti və quruluşu. Atmosfer radiasiyası. Hava və iqlim. Havanın temperaturu. (Temperatur mövzusuna aid məsələ həllərinin izahı). İstilik qurşaqları.
	3	Atmosfer təzyiqi. (Atmosfer təzyiqinə aid məsələ həllərinin izahı). Küləklərin yayılması və növləri.
	4	Hava kütlələri və atmosfer cəbhələri. Siklon və Antisiklonlar. Havanın nisbi və mütləq rütubətliliyinin, rütubətlənmə əmsalının hesablanması. Yağıntıların paylanması.
Fevral	1	Dünyanın iqlim qurşaqları və iqlim tipləri.
	2	İqlim diaqramlarının qrafiki sxeminin izahı
	3	Azərbaycan Respublikasının iqlimi (Günəş radiasiyası, günəşli günlərin sayı, təsir göstərən hava kütlələri və yağıntıların paylanması.). Azərbaycanın iqlim tipləri.
	4	Avropanın iqlimi, Asiyanın iqlimi , Şimali Amerikanın iqlimi, Cənubi Amerikanın iqlimi, Afrikanın iqlimi, Avstraliyanın iqlimi, Antarktidanın iqlimi
Mart	1	**Hidrosfer**. Dünya okeanının yaranması və öyrənilməsi. Okean suyunun fiziki-kimyəvi xassələri (temperaturu, duzluluğu, şəffaflığı və səs dalğalarının yayılması) Okeanlarda suyun dinamikası və onu əmələ gətirən amillər, okean cərəyanları. Dünya okeanının sərvətləri və onun hissələri. Dəniz, körfəz və boğazlar.
	2	Dünya okeanının quru sahələri. Dünya okeanından istifadə. Çaylar. Göllər. Yeraltı sular. Buzlaqlar və Bataqlıqlar. Qar xətti
	3	Tətil
	4	Azərbaycan Respublikasının çayları, gölləri, buzlaqları, su anbarları, kanalları və onların ekoloji vəziyyəti. Xəzər dənizi.
Aprel	1	Avropanın daxili suları, Asiyanın daxili suları, Şimali Amerikanın daxili suları, Cənubi Amerikanın daxili suları, Afrikanın daxili suları, Avstraliyanın daxili suları
	2	**Biosfer**. Biosfer yerin təbəqələr sistemində. Torpaqlar (quruluşu, xüsusiyyətləri, tipləri və onlardan istifadə) Coğrafi təbəqənin əsas inkişaf mərhələləri və onun qanunauyğunluqları. Təbii zonalar və təbii komplekslər. Şimal və cənub materiklərinin bioehtiyatlarından istifadənin xüsusiyyətləri.
	3	Azərbaycan Respublikasının təbii və antropogen landşaftları. Azərbaycanın qoruqları və milli parkları.
	4	Azərbaycanın fiziki-coğrafi vilayətləri: Böyük Qafqaz. Kür dağarası çökəkliyi vilayəti, Kiçik Qafqaz vilayəti, Lənkəran və Orta Araz (Naxçıvan) vilayəti.
May	1	**Dünyanın siyasi xəritəsi.** Ölkələrin geosiyasi mövqeyi. Tarixi-coğrafi regionların müasir vəziyyəti. Müasir dünyanın "iqtisadi gücləri".
	2	Dünya əhalisi. Dünya əhalisinin sayı, təbii artımı. Əhalinin yerləşməsi və miqrasiyası. Əhali artımının yaratdığı problemlər. Dünya əhalisinin yaş-cins tərkibi. Əmək ehtiyatları. İnsan inkişaf inteksi.

tel: (+994) 077-555-01-21, (+994) 077-555-01-22
Bakıxanov qəsəbəsi Sakit Qocayev 36E
e-mail: info@hedef.edu.az
imtahanmerkezi@gmail.com

		Asiya, Afrika və Latın Amerikası əhalisi. Avropa, Şimali Amerikanın və Avstraliyanın əhalisi.
	3	Azərbaycan Respublikasının əhalisi və demokrafik vəziyyət. Azərbaycanda əhalinin sıxlığı və urbanizasiya. Urbanizasiya, urbanizasiyada regional fərqlər.
	4	Dünya əhalisin irqi, dini, dili, milli tərkibi, məskunlaşması. Dövlətlərin idarə edilmə formaları. Dövlətlərin inzibati ərazi bölgüsü.
İyun	1	Ölkələrin inkişaf səviyyəsinə görə təsnifatı, inkişaf səviyyəsinin müqayisə edilməsi. İnkişaf Etmiş Ölkələr (İEÖ). İnkişaf Etməkdə Olan Ölkələr (İEOÖ).
	2	Təbii ehtiyatlar. İstehsal və onun təşkili formaları. Azərbaycan Respublikasının iqtisadi inkişafı.Elmi-texniki inqilab (ETİ). Dünya təsərrüfatın sahə quruluşu. İstehsal və qeyri-istehsal sahələri.
	3	Sənaye sahələrinin yerləşdirilməsi. Dünyanın hasilat və emaledici sənayesi. Kənd təsərrüfatı sahələrinin yerləşdirilmə prinsipləri. Dünyanın kənd təsərrüfatı.
	4	Bazar iqtisadiyyatı. Mülkiyyət formaları. Nəqliyyat coğrafiyası. Turizm coğrafiyası. Ekoloji mühit və onun mühafizəsi. Qlobal iqlim dəyişmələri.